

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Tos/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117012540
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117012540.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14.03.2018 v trestnej veci odsúdeného U. Y. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 41Pp/59/2017 zo dňa 02.02.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť ods. U. Y..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona zamietol žiadosť odsúdeného U. Y. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava II., sp. zn. 2T/93/2013 zo dňa 31.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/143/2013 zo dňa 16.01.2014 vo výmere siedmich rokov nepodmienečne.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, odsúdený sťažnosť, ktorú opakovanými podaniami aj odôvodnil. V dôvodoch sťažnosti uvádza, že dodržal všetky lehoty, ktoré mu umožňujú podať si žiadosť o podmienené prepustenie. Vo výkone trestu je po prvýkrát a celý trest vykonáva v minimálnom stupni stráženia. Poukázal aj na to, že počas výkonu trestu sa mu s družkou narodil syn, ktorý už má viac ako štyri roky. Družka je teda matka samoživiteľka, ktorá si zobrala do podnájmu byt vo Svidníku, kde sa po prípadnom prepustení bude zdržiavať, no súd túto skutočnosť vôbec nebral do úvahy a tiež akoby bolo ignorované, že zamestnať sa má možnosť vo svidníckych strojárňach ako zvärač. Svoj čin, ktorého sa dopustil, oľutoval, ponaučil sa a v budúcnosti chce viesť riadny život. Poukazuje aj na fakt, že družka ho celý čas čaká a chce s ním v spoločnej domácnosti vychovávať ich syna. Poukázal aj na to, že otec je dlhoročný onkologický pacient k čomu sa mu pridružil ešte kardiovaskulárny problém. Tieto skutočnosti boli a aj budú jeho motiváciou viackrát sa trestného činu nedopustiť. Poukazuje tým aj na to, že výkon trestu má veľký vplyv aj na najbližšiu rodinu. Súd tieto skutočnosti akoby odignoroval a skúmal jeho odpis registra trestov viac ako hodnotenie ústavu. Vyčítal mu teda jeho minulosť a iné skutky, ktoré s prejednávanej návrhom nemali nič spoločné. Sudca však, podľa jeho názoru na rozdiel od judikatúry, na ktorú poukázal, mu v priebehu pojednania uviedol, že to, že má vykonané dve tretiny trestu za zločin lúpeže ešte neznamená, že má byť automaticky podmienené prepustený. Nebral do úvahy stanovisko ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktoré podmienené prepustenie odporúčalo. Z uvedeného hodnotenia mu bolo súdom vytýkané, že mu v priebehu výkonu trestu boli uložené disciplinárne tresty, v oboch prípadoch s podmieneným odkladom. V oboch prípadoch sa v skúšobnej dobe podmienené uloženého disciplinárneho trestu osvedčil a v súčasnosti sa na neho hľadí, ako keby mu disciplinárne tresty neboli uložené. Vytýkanie týchto trestov teda nebolo namieste a na jeho disciplinárne odmeny akoby vôbec nebol braný ohľad. V súvislosti s dobrou pracovnou morálkou na pracovisku vnútornej prevádzky ústavu mu bola riaditeľom ústavu udelená disciplinárna odmena - pochvala. Neskôr mu boli v súvislosti s dobrou pracovnou morálkou a príkladným plnením pracovných povinností na nestrážených

pracoviskách mimo ústavu s dohľadom udelené ešte dve disciplinárne odmeny. Tiež mu bola riaditeľom ústavu udelená vychádzka, s cieľom realizácie prednášky s problematikou, závislosti na lokálnej súkromnej škole. Ďalej uvádza, že vzhľadom na predchádzajúce rozhodnutia, ktoré dal predseda senátu pri iných podmienených prepusteniach má pocit, že pri jeho návrhu nebol objektívny a nestranný a akoby bol zaujatý voči jeho osobe. Tento jeho pocit a presvedčenie upevňujú najmä jeho predošlé rozhodnutia, kde prepustil recidivistu, ale aj odsúdených, ktorí mali udelených niekoľko disciplinárnych trestov rovnako, ako prepustil odsúdených z trestného oddielu s diferenciačnou podskupinou C, a teda neboli odporúčaní na prepustenie. Tak, ako sa snaží súd vykresliť, že nepreukázal splnenie materiálnych podmienok na podmienené prepustenie, je podľa neho úplne absurdné, a to preto, lebo dosiahnutým disciplinárnym odmenám neprikladá veľkú váhu, pričom najvyššia forma odmeny bola jedna, a to samotným riaditeľom ústavu. Rovnako, ako mal evidované negatívne poznatky, ktoré neboli riešené formou uloženého disciplinárneho trestu, ale k jeho náprave postačilo riešenie pohovorom a slovným napomenutím pedagóga, jeho pozitívne poznatky sú však spomenuté veľmi stručne až okrajovo, i keď sám dobre vie, že je ich minimálne dvojnásobok ako negatívnych. Preto si myslí, že konštatovanie súdu nebolo objektívne. Podľa neho si súd myslí, že jeho správanie bolo po celý čas účelové. Ak by tomu tak skutočne bolo, nemal by ani jeden prehrešok a ak by sa neponaučil, jeho prehrešky by sa prehlbovali a boli by v zmysle hrubých porušení, a teda prísnejších trestov. Ani jeden z jeho excesov, ktoré ľutuje a vôbec nezľahčuje neboli riešené trestom, ktorý by zahŕňal aj samotku. Ponaučil sa aj z týchto chýb, preto nesúhlasí s konštatovaním súdu, že za účelom dosiahnutia prevýchovy bude potrebné na odsúdeného pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody v trvaní, ako mu bol uložený Okresným súdom Bratislava. Ak by tomu tak naozaj malo byť, tak si myslí, že jeho hodnotenie by nepodpísal ani jeden úsek z výkonu trestu s odporúčajúcim stanoviskom. Okresný súd svojím rozhodnutím teda spochybnil prácu a rozhodnutie kvalifikovaného personálu ZVJS, ktorý s jeho osobou pracuje. Navrhol preto, aby bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustený.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie napadnutému výroku uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Tak, ako to konštatuje v dôvodoch napadnutého uznesenia súd prvého stupňa, aj krajský súd z obsahu predloženého spisového materiálu zistil, že odsúdený U. Y. vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol v trvaní siedmich rokov uložený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 2T/93/2013 zo dňa 31.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/143/2013 zo dňa 16.01.2014, pre výkon uloženého trestu bol odsúdený zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom mu súčasne bolo uložené aj ochranné kombinované protitoxikomanické a protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Výkon uloženého trestu odsúdený nastúpil 16.01.2014, do doby výkonu trestu mu však bola zarátaná väzba od 03.05.2013 do 16.01.2014, takže začiatok výkonu trestu sa mu počíta od 03.05.2013.

Preto, aby mohol (teda nie musel) byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustený, musí splniť zákonom vyžadované podmienky, a keďže trest odňatia slobody vykonáva pre zločin sú to podmienky určené v ustanovení § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, na ktoré prvostupňový súd správne poukazuje.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

V zmysle ustanovenia 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Základnou podmienkou, ktorú musí odsúdený splniť preto, aby bolo vôbec skúmané, či splnil aj ostatné podmienky pre možnosť jeho podmieneného prepustenia je teda zistenie, že vykonal zákonom stanovenú časť uloženého trestu odňatia slobody. V tomto prípade sú to teda dve tretiny z uloženého trestu

v trvaní siedmich rokov, čiže bolo potrebné skúmať, či odsúdený vykonal minimálne trest vo výmere štyroch rokov a ôsmich mesiacov. Keďže začiatok trestu sa mu počíta, ako už bolo vyššie uvedené od 03.05.2013, potom dve tretiny uloženého trestu odsúdený vykonal k 03.01.2018. Na základe uvedeného je teda možné skonštatovať, že túto formálnu podmienku odsúdený splnil.

Aj keď to odsúdený v dôvodoch sťažnosti namieta, je naozaj potrebné uviesť, že vykonanie stanovenej časti trestu automaticky neznamená, že by mal byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený. Zmyslom podmiennečného prepustenia totiž nie je to, aby odsúdený bol za dobré chovanie, prípadne za dobré vykonávanú prácu počas výkonu trestu automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Podmiennečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom k účelu trestu a ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Prvým a základným predpokladom pre to, aby sa mohlo k takémuto záveru dospieť je zistenie, že odsúdený vo výkone trestu svojím správaním a plnením svojich povinností preukázal polepšenie.

Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti a ten sa navonok prejavuje iba v jeho správaní. To, ako sa odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody správa a ako si svoje povinnosti plnil, súd zisťuje z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody, kde odsúdený trest vykonáva či vykonával.

Nemožno súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, z ktorého možno vyvodiť, že by súd bol mal pristupovať k hodnoteniu uvedeného dôkazu neobjektívne, keďže podľa neho neprikladal váhu pozitívnym poznatkom o jeho správaní a plnení povinnosti, ktoré spomínal len stručne až okrajovo.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia totiž z uvedeného hodnotenia uviedol všetky podstatné skutočnosti, ktoré mali pre rozhodnutie samotné význam.

Je nepochybné, že z hodnotenia odsúdeného skutočne vyplývajú aj pozitívne poznatky, najmä vo vzťahu k plneniu pracovných povinností, za príkladné plnenie ktorých mal udelené dve disciplinárne odmeny a tretia mu bola udelená riaditeľom ústavu. Pozitívne bolo hodnotené aj jeho správanie. Je aktívny, prístupný k plneniu niektorých ďalších povinností. Nemožno však obísť aj negatívne poznatky, ktoré z hodnotenia vyplývajú, a to už počas výkonu väzby, keď porušil ústavný poriadok tým, že sa nedovoleným spôsobom kontaktoval cez okno s inými osobami, čo bolo riešené pohovorom bez uloženia disciplinárneho trestu, záporný poznatok počas pobytu v nástupnom oddieli, keď nedodrжал časový rozvrh dňa a spal v čase, keď to ústavný poriadok nedovoľuje, čo bolo riešené pohovorom bez uloženia disciplinárneho trestu i ďalšie záporné poznatky týkajúce sa porušovania ústavného poriadku ako neustrojenosť, nenastúpenia na výdaj stravy, nezachovanie zásad slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do kontaktu, vulgárne vyjadrenie na adresu príslušníkov, porušenie časového rozvrhu dňa, slovný konflikt s iným odsúdeným a nevhodné správanie voči príslušníkovi zboru.

Uvedené negatívne poznatky o správaní sa odsúdeného v priebehu výkonu trestu rozhodne neumožňujú urobiť záver o tom, že by odsúdený vo výkone trestu svojím správaním preukazoval polepšenie. To však súčasne znamená, že nie je možné skonštatovať, že by spĺňal podmienky, ktoré pre možnosť jeho podmiennečného prepustenia zákon vyžaduje, nehovoriac už potom o celkovej resocializačnej prognóze, ktorá z hodnotenia vyplýva a ktorá sa javí ako menej priaznivá vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie, nepriaznivú finančnú situáciu, časté požívanie alkoholu, ako aj závažnosť trestnej činnosti. Riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti bolo posúdené ako stredné, pričom z pripojeného dotazníka možno vyvodiť, že sa blíži skôr k hranici vysokého rizika sociálneho zlyhania.

Vzhľadom na uvedené je preto podľa názoru krajského súdu rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, správne, a preto krajský súd v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.